Talousvaliokunta tiistai 07.02.2023 klo 12.15 / HE 324/2022 vp / Asiantuntijapyyntö

Hintakriisin vaikutukset kotitalouksiin

- Sähkösopimukset kallistuneet huomattavasti
  - Tasahintaisia toistaiseksi voimassa olevia sopimuksia myytiin parhaimmillaan yli 50c/kWh hintaan
- Vuositason keskimääräisillä hinnoilla laskettuna sähkön hinta on noussut vuodesta 2021 109 % ja vuodesta 2020 peräti 437 %
  - Keskimääräinen pörssisähkön hinta vuonna 2022 oli 18.74c/kWh, vuonna 2021 8.94c/kWh ja vuonna 2020 3.49c/kWh

KKV:n näkemykset hallituksen esityksestä

- Maksuaikapidennys on tarpeen, jotta muut tukitoimet ehtivät auttamaan tukea tarvitsevia ihmisiä
- On hyvä, että takautuvasti maksettava sähköhyvitys yritetään kohdistaa tukea tarvitseville
  - Halvat sähkösopimukset rajattu ulkopuolelle
  - Omavastuuksi asetettu 90e, jonka seurauksena esim. kerrostaloasujat jäävät kokonaan tuen ulkopuolelle vaikka heidän sähkölasku on kaksinkertaistunut viime vuodesta
  - Omavastuun ja tuen enimmäismäärän olisi voinut sitoa esimerkiksi asumis- ja/tai lämmitysmuotoon
    - Nykymuodossa tuetaan erittäin hyvätuloisia samalla kuin pienituloiset jäävät tuen ulkopuolelle
- Tuki perustuu menneeseen kulutukseen, mikä on hyvä asia
  - Tuki saattoi kuitenkin vaikuttaa joulukuun lopun kulutukseen ja siten nostaa hintoja, koska tuesta ilmoitettiin joulukuun puolessa välissä
- Alkuvuoden osuus lasketaan tammikuun hinnan perusteella, mikä voi vääristää tuen osuvuutta helmikuun osalta, koska talvikuukausina voi olla suurtakin hintavaihtelua kuukausien välillä

Esimerkkilaskelmia (kokonaistukimäärä 1.1 – 30.4.)

	Hinta 20c/kwh Kulutus 2500 kwh/kk Suuret tulot	Hinta 20c/kwh Kulutus 2500 kwh/kk Pienet tulot	Hinta 30c/kwh Kulutus 2500 kwh/kk Suuret tulot	Hinta 30c/kwh Kulutus 2500 kwh/kk Pienet tulot	Hinta 30c/kwh Kulutus 150 kwh/kk Tuloilla ei väliä
Pienituloisten sähkötuki (kelatuki)	0	105	0	637	0
Kotitalousvähennys	0	0	337	0	0
Kertakorvaus	707	707	1151	1151	0
ALV-vähennys	205	205	307	307	18
Tukea yhteensä	**912 €**	**1016 €**	**1794 €**	**2094 €**	**18 €**
Sähkölasku ennen tukia (suluissa arvio viime (14.5c/kwh) ja toissa vuoden (5c/kwh) laskusta)	**2000 € (1445 €, 500 €)**	**2000 € (1445 €, 500 €)**	**3000 € (1445 €, 500 €)**	**3000 € (1445 €, 500 €)**	**180 € (87 €, 30 €)**